

QORTI KOSTITUZZJONALI

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMHALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMHALLEF NOEL CUSCHIERI**

Seduta ta' nhar il-Gimgha 12 ta' Lulju 2019

Numru 12

Rikors numru 97/18 MCH

Victor (Joseph Victor) Buttigieg

v.

L-Avukat Generali

Preliminari

1. Dan hu appell magħmul mir-rikorrent Victor [Joseph Victor] Buttigieg [ir-rikorrent] minn sentenza mogħtija fil-11 ta' Marzu 2019 [is-sentenza appellata], mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili [l-ewwel Qorti] fil-kompetenza kostituzzjonali tagħha, li permezz tagħha dik il-Qorti ma sabet l-ebda ksur tad-drittijiet fondamentali tieghu taht l-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta [il-Kostituzzjoni] u taht l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni

Ewropea ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali [il-Konvenzjoni] u b'hekk cahdet it-talbiet tieghu, bl-ispejjez kontra tieghu.

Mertu

2. Illi r-rikorrent iprezenta rikors fit-28 ta' Settembru 2018, fejn talab lill-ewwel Qorti:

"1. Tiddikjara l-agir tal-intimat jew min minnu, illegali u li jilledi d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti billi jiksru l-artikoli 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, kif ukoll l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem, jew liema minnhom; u

"2. Tirriforma l-piena imposta fuq l-esponenti sabiex tirrifletti r-reati li tagħhom kelly jinstab hati l-esponenti u ciee dawk minghajr l-hekk imsejjah l-aggravju tad-distanza ossia t-tieni proviso tal-artikolu 22[2] tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

"3. Tagħti dawk l-ordnijiet u direttivi ohra li jidhrilha xierqa skond il-ligi u cirkostanzi tal-kaz."

3. L-intimat l-Avukat Generali wiegeb billi qal li l-pretenzjonijiet tar-rikorrent kienu infondati fil-fatt u fid-dritt ghaliex: [1] ma kinitx il-funzjoni tal-ewwel Qorti li ssewwi 'zbalji' tal-qrati ordinarji; [2] lanqas ma setghet dik il-Qorti tinbidel f'qorti tat-tielet jew tar-raba' istanza; [3] ir-rikorrent ma setax jinqeda bil-proceduri odjerni biex ibiddel id-deċizjoni tal-qrati ta' gurisdizzjoni kriminali; [4] ma kien hemm ebda ksur tad-dritt għal smigh xieraq fil-proceduri kontra r-rikorrent; [5] fuq analazi tal-provi migbura waqt dawk il-proceduri, jirrizulta li wiehed ma jistax ma jaqbilx mar-

ragunament u mal-konkluzjoni tal-Qorti tal-Magistrati [Malta] bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali [il-Qorti tal-Magistrati] u tal-Qorti tal-Appell Kriminali; u [6] id-decizjoni kienet wahda gusta.

Is-sentenza appellata

4. Fis-sentenza tagħha tal-11 ta' Marzu 2019, l-ewwel Qorti għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-Appell:

“Talba

“Illi r-rikkorrent qed jitlob li dina I-Qorti tiddikjara li l-agir tal-intimat illegali u li jilledi d-drittijiet fondamentali tieghu billi jiksru l-artikoli 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta, kif ukoll l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem.

“Ir-rikkorrent jilmenta li l-uniku nexus li kien hemm fil-proceduri kriminali kontra tieghu mal-pjazza tan-Naxxar fejn hemm il-Museum, huwa l-fatt li l-Pulizija nhar 1-10 ta' Novembru 2008 arrestawh f'dik iz-zona meta huwa dahal f'hant taz-zrabten. Isostni li ma tezisti l-ebda prova li tindika li meta dahal f'dak il-hanut hu mar hemm sabiex jbiegħ id-droga, jew sabiex jassocja ruhu ma' xi terza persuna biex jittraffika d-droga. Għalhekk meta l-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-aggravju tad-distanza, sar nuqqas serju tal-amministrazzjoni tal-gustizzja li konsegwentament wassal għal ksur tad-dritt tieghu għal smigh.

“Risposta tal-intimat

“L-intimat wiegeb fis-sustanza li r-rikkorrenti ma jistax jinqeda bi proceduri kostituzzjonali u konvenzjonali għas-semplici raguni, li skont hu, il-Qrati ta' gurisdizzjoni kriminali zbaljaw fis-sentenzi tagħhom. Minn qari tar-rikors promutur jidher car li r-rikkorrenti qiegħed jistieden lil dina I-Qorti sabiex tidhol fil-mertu fattwali tal-kaz li gie finalment deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali permezz tas-sentenza, Il-Pulizija vs Victor (Victor Joseph) Buttigieg deciz fit-2 ta' Frar 2017. Huwa qed jikkontesta l-mod kif iddecidiet il-kawza I-Qorti tal-Magistrati u I-Qorti tal-Appell Kriminali u mkien fir-rikkors ma jfisser kif gie vjolat id-dritt għal smigh xieraq.

“Smigh xieraq

“Ir-rikorrent ma jiddistingwix xi dispozizzjoni partikolari tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni li qed jilmenta minnhom, ghalhekk din il-Qorti se tistharreg l-artikoli safejn rilevanti ghall-akkuzi kriminali dedotti kontra tieghu fejn jolqtu l-lanjanza mqajma minnu.

“Il-partijiet rilevanti tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni jipprovdu in sostanza li:

“Kull min ikun akkuzat b’reat kriminali

- (a) “ghandu jigi nformat bil-miktub, b’ilsien li huwa jifhem u bid-dettalji, dwar ix-xorta tar-reat li bih ikun akkuzat;
- (b) “ghandu jigi moghti zmien u facilitajiet xierqa ghall-preparazzjoni tad-difiza tieghu;
- (c) “ghandu jithalla jiddefendi ruhu personalment jew permezz ta’ rappresentant legali;
- (d) “ghandu jigi moghti facilitajiet biex jezamina personalment jew permezz tar-rappresentant legali tieghu x-xhieda msejha mill-prosekuzzjoni.

“L-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea jaqra hekk:

““(6)1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law.

““3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

- (a) ““to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him;
- (b) ““to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;
- (c) ““to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;
- (d) ““to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;””

“Fil-fehma tal-Qorti, minn ezami tal-atti procedurali kriminali ezibiti, ma jirrizultawx li dawn gew imtappna mill-ebda vjolazzjoni tad-dritt ghal smigh xieraq. Jirrizulta li r-rikorrenti nghata l-opportunita kollha li jiddefendi l-kaz tieghu minghajr ebda xkiel. Fil-fatt:

- (a) "il-proceduri kollha nzammu u gew determinati minn qorti indipendenti u imparzjali;
  - (b) "ir-rikorrenti kellu access miftuh ghall-Qorti;
  - (c) "is-smigh kollu kien kondott fil-presenza tieghu;
  - (d) "l-prosekuzzjoni ma kellha l-ebda vantagg procedurali fuq ir-rikorrent bi ksur tal-principju tal-equality of arms;
  - (e) "ir-rikorrenti kien meghjun minn avukat ta' fiducja tul il-proceduri kollha;
- "(g) r-rikorrenti kien moghti z-zmien u l-facilitajiet xierqa ghall-preparazzjoni tal-kaz tieghu.

"Errors of law or fact - fairness of the proceedings

"L-ilment kostituzzjonal u konvenzjonal tar-rikorrent mhux qieghed f'dan ir-rigward imma dwar kif il-Qorti Kriminali interpretat il-ligi u erogat il-piena. Hu fil-fatt ma appellax mil htija misjuba mill-Qorti imma minn, dak li jghid li huwa, interpretazzjoni hazina tal-ligi. Effettivament ir-rikorrent qed jillanja mil-mod kif il-Qorti Kriminali infliggiet il-piena u dana billi jishaq li sar zball fattwali fejn il-provi kienu juru li l-ispacar tad-droga, skond ir-rikorrent, kien qed isir mir-residenza tieghu fl-inhawi tat-trade fair grounds, fejn ma hemm l-ebda "skola, club jew centru tazz-għażagh, jew xi post iehor simili fejn normalment jiltaqqu iz-zħażagh". Invece hu issottometta li gie arrestat mill-Pulizija b'ghażla tagħhom gewwa hanut taz-zraben lejn in-nahiet tal-iskola u ma ngabet l-ebda prova fl-atti li tindika li hu dahal f'dan il-hanut biex ibiegħ id-droga.

"Ikompli li meta l-prosekuzzjoni xlietu quddiem il-Qorti tal-Magistrati, ma giex addebitat l-aggravju emergenti mit-tieni proviso tas-subinciz (2) tal-artikolu 22 tal-Kapitolu 101. Il-Qorti tal-Magistrati minn rajha applikat l-imsemmi proviso. Il-Qorti ta' l-Appell Kriminali ikkunsidrat il-piena bl-istess mod u anke għamlet zball fattwali meta qalet li tali ksur ta' ligi sehh vicin il-Playing Field tan-Naxxar, meta l-Perit mahtur mil-Qorti ikkonferma illi l-playing field gewwa Labour Avenir, Naxxar ma taqax fid-distanza ta' mitt metru mil-fond bl-isem ta' Casa Buttigieg, gewwa l-istess triq.

"Għalhekk skond ir-rikorrent l-Qorti Kriminali għamlet enuncjazzjoni zbaljata tal-ligi meta mponiet fuqu piena mizjudha bi grad cioe b'sentejn minhabba l-aggravju tal-post.

"Tikkunsidra

"Gie deciz diversi drabi mill-Qorti ta' Strasburgu:

““The question of whether proceedings have been ‘fair’ is of course quite separate from the question of whether the tribunal’s decision is correct or not. As the Commission has frequently pointed out under its so-called ‘fourth instance formula’, it has no general jurisdiction to consider whether domestic courts have committed errors of law or fact, its function being to consider the fairness of the proceedings.” (ara Application 6172/73, X v. U.K.; Domenico Savio Spiteri vs Avukat Generali et, deciza 2 ta` Ottubru 2001; Marks and Charles Limited et vs. Avukat General deciza fit-2 ta` Frar 2018; Aimen Said Giali El Baden vs L-Avukat Generali deciza 10/10/18).””

“Kif jiktbu l-awturi **Harris, O’Boyle & Warbrick** fil-ktieb ‘Law of the European Convention on Human Rights’ a fol. 202 u 204 (Tieni Edizzjoni):

““The application of Article 6 has presented the Court, and formerly the Commission, with various problems. A delicate question is the closeness with which it should monitor the functioning of national courts. The Court has studiously and properly followed the ‘fourth instance’ doctrine, according to which, as the Court regularly states, ‘it is not its function to deal with errors of fact or law allegedly committed by a national Court unless and in so far as they may have infringed rights and freedoms protected by the Convention’. (Garcia Ruiz vs Spain 1999) The right to a fair hearing, which is one such Convention right, has, as its wording generally suggests, been interpreted as providing only a procedural, not a substantive, guarantee. Accordingly, the Court will intervene in respect to ‘errors of fact or law’ by a national court only insofar as they bear upon compliance with the procedural guarantees in Article 6: it does not intervene under Article 6 because they affect the ‘fairness’ of the national court decision on its merits. (Anderson vs UK 1999) .””

“Illi effettivament dan huwa dak li qed jitlob ir-rikorrent fir-rikors promutur tieghu u cioe li dina I-Qorti terga tiftah il-mertu tal-proceduri kriminali u tiddikjara li kien hemm zbalji fattwali u li kien hemm enunzazzjoni hazina tal-ligi.

“Din il-Qorti tirrievla li mhijiex il-funzjoni tagħha li ssewwi ‘zbalji’ tal-qrati ordinari. Il-gurisdizzjoni ta’ dina I-Qorti hija limitata biss biex tinvestiga u tiddetermina jekk ir-rikorrent ingħatax smigh xieraq izda mhux li tistħarreg jekk il-qrati ordinari iddecidewx b'mod tajjeb u korrett it-tilwima. Altrimenti dina I-Qorti kostituzzjonali u konvenzjonali tigi mibdula f'Qorti tat-tielet jew raba' istanza.

“Illi dina I-Qorti ezaminat l-atti tal-Qorti tal-Magistrati u tal-Qorti tal-Appell Kriminali ezibiti u ssib li wara s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati, ir-rikorrent kellu disponibbili għalihi appell mis-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati fejn seta jikkontesta d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Magistrati dwar addebitu tal-aggravju tal-post imma dana I-aggravju ma kienx wieħed minn dawk imressqa minnu meta appella, imma huwa appella biss fuq il-fatt li l-piena kienet harxa u esagerata.

“Ghalhekk ir-rikorrenti setgha liberament qajjem dak I-aggravju (li hu l-istess aggravju quddiem din il-Qorti) quddiem il-Qorti tal-Appell, haga li ma ghamilx. Ghalhekk meta l-Qorti tal-Appell ikkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati hija ma kisret ebda dritt tar-rikorrent billi hu ma kien ressaq l-ebda aggravju tal-post u dika l-parti tas-sentenza kienet gudikata u l-Qorti tal-Appell semplicement ikkonfermat dik il-parti tas-sentenza li ma gietx appellata.

“Ir-rikorrent ma jistax issa jippretendi li dina l-Qorti bhala Qorti ta’ gurisdizzjoni Kostituzzjonali tagħmel tajjeb, bhala xi Qorti ta’ terza istanza, għal nuqqas tieghu meta ma appellax b’dak l-aggravju. Hu risaput li f’kaz, fejn minhabba nuqqas tieghu stess, appellant jonqos milli jressaq aggravju meta tkun giet mogħtija lilu kull opportunita li jgħib, f’dak il-kaz “imputet sibi”.

“Għalhekk ir-rikorrent ma jistax ighid li hu ma nghatax smigh xieraq billi jirrizulta li hu kċċu l-opportunita kollha permezz ta’ appell li jikkontesta l-allegat zball jew l-interpretazzjoni hazina tal-Qorti tal-Magistrati imma xorta wahda huwa ressaqx dak l-aggravju.

“Il-Qorti tista’ tieqaf hawn billi l-lanjanzi tar-rikorrent huma infodata.

“Għal kull buon fini, il-Qorti tirrileva li l-bazi tal-lanjanza tar-rikorrent hija li l-atti processwali juru bic-car li l-ezercizzju ta’ traffikar kien jsehh mid-dar tieghu li hija l-bogħod hafna aktar minn mitt metru mil-post fejn jingabru z-zghażagh, jew xi post iehor simili fejn normalment jiltaqgħu iz-zghażagh.

“Mill-provi rrizulta li meta r-rikorrent gie arrestat fil-hanut taz-zrabu hdejn il-Bank of Valletta tan-Naxxar, fil-pussess tieghu kien hemm bott tal-plastic kontenenti d-droga. Illi mill-provi rrizulta wkoll li tali hanut huwa fil-vicinanzi ta’ bandli tat-tfal. Fil-fatt il-hanut fejn gie arrestat ir-rikorrent bid-droga kien vicin l-iskoka. Il-Perit Valerio Schembri kkonkluda li l-Muzew tas-subien u l-playing field jaqghu fic-cirku ta’ radius ta’ 100 metru (para. 3 a fol. 441). Il-Qorti tal-Magistrati hadet in konsiderazzjoni r-relazzjoni tal-Perit Valerio Schembri dwar l-aggravju tal-mitt (100) metru.

“Ir-rikorrent ggustifika l-presenza tieghu fil-hanut billi sostna li huwa kċċu il-flus fuqu ghax mar jixtri zarbun u ried ihallas ic-citazzjoni u ma kienx hemm biex jittraffika d-drogi. Imma l-Qorti tal-Magistrati kienet kategorika meta fis-sentenza tagħha ddikjarat li ‘frankament il-Qorti, bla tlaqlieq tqis illi Victor Buttigieg għal kollo inveritjier’ u ma accettatx il-versjoni tieghu tar-raguni tal-presenza tieghu fil-hanut. Il-verżjoni li kien forna r-rikorrenti ma kkonvincti x lill-Qorti tal-Magistrati u dina l-Qorti ma għandhiex gurisdizzjoni li tidhol fl-apprezzament tal-provi li għamlet dik il-Qorti.

“Kwantu għar-ragunament tar-riorrenti illi l-Qorti tal-Magistrati minn rajha applikat it-tieni proviso tas-subinciz (2) tal-artikolu 22 tal-Kapitolu 101 jigi rilevat illi originarjament l-Avukat Generali kien ordna biex dawk il-proceduri jimxu bhala Qorti Istruttorja (ara fol. 20) – in konformita mal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta’ Malta imbagħad meta gew magħluqa l-proval-Prosekuzzjoni, l-Avukat Generali bagħat il-Kontro Ordni taht l-imsemmi Kapitolu (fol. 458) biex il-kaz jigi deciz mill-Qorti tal-Magistrati bhala gudikatura Kriminali, l-istess in konformita mal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta’ Malta. Jigifieri l-Qorti tal-Magistrati applikat il-ligi li fuqha gie akkuzat ir-riorrent u l-Qorti citat l-artikoli rilevanti li fuqhom kienet qed issib il-htija.

“Finalment din il-Qorti hi tal-fehma li anke kieku għal grazzja tal-argument kelli jigi accettat li kien hemm xi ‘error of fact or law, id-decizjoni tal-Qorti Kriminali ma kinitx ‘arbitrary or manifestly unreasonable’ (**Camilleri v Malta**, App. No. 51760/99 (2000) DA). Il-Qrati ta’ gurisdizzjoni kriminali apprezzaw il-lanjanzi tar-riorrent b’mod gust kif jirrizulta mill-analizi tal-provi migbura fl-atti tal-process kriminali ezibit.

“Il-Qorti għalhekk ma ssib ebda lezjoni tad-drittijiet fondamentali tar-riorrenti senjatamente taht l-artikoli 39 tal-Kostituzzjoni ta’ Malta, u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem.”

L-Appell tar-riorrent

5. Ir-riorrent ipprezenta l-appell tieghu fl-1 ta’ April 2019 fejn qed jitlob li din il-Qorti tirrevoka s-sentenza appellata filwaqt li tilqa’ t-talbiet tieghu kif dedotti fir-rikors promotur, u dan bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellat.

6. Fis-succint, l-aggravju principali tar-riorrent hu fis-sens li hu ma jaqbilx mad-decizjoni tal-ewwel Qorti li ma sabitx li kien hemm ksur tad-dritt fondamentali tieghu għal smigh xieraq meta l-Qorti tal-Magistrati kif ukoll il-Qorti tal-Appell Kriminali, skont hu, għamlu zball legali fid-decizjoni tagħhom bl-applikazzjoni tad-dispozizzjoni tat-tieni proviso tas-subinciz

[2] tal-Artikolu 22 tal-Kapitolo 101 tal-Ligijiet ta' Malta; ukoll il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet ghamlet zball fattwali meta ddeduciet fatt li ma kienx minnu. Ghal dan, l-ewwel Qorti kienet iddecidiet li l-funzjoni tagħha mhijex li tistharreg jekk il-qrati ordinarji ddecidewx tajjeb jew le.

Ir-risposta tal-intimat l-Avukat Generali

7. L-intimat l-Avukat Generali jwiegeb ghall-appell tar-rikorrent billi jghid li s-sentenza appellata hi wahda gusta u għalhekk timmerita konferma. Jissottometti li sewwa irriteniet l-ewwel Qorti li ma kienx x-xogħol tal-qrati ta' kompetenza kostituzzjonali u konvenzjonali li jistħarrgu allegazzjonijiet ta' zbalji mwettqa minn qrati ohra. Josserva li, minkejja dan, l-ewwel Qorti ma waqfitx hemm izda xorta dahlet ukoll fil-mertu tal-allegazzjonijiet magħmula mill-appellant u sahansitra xtarret il-provi prodotti quddiem il-Qrati Kriminali u wiznet dak li qalu.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Din il-Qorti ser tghaddi issa sabiex tikkonsidra l-aggravju ewljeni tar-rikorrent, li jirrigwarda l-funzjoni tal-ewwel Qorti. Huwa ma jaqbilx mal-osservazzjoni magħmula minn dik il-Qorti li l-funzjoni tagħha ma kinitx dik li issewwi l-izbalji tal-qrati ordinarji izda li l-ezami tagħha huwa limitat

ghad-determinazzjoni dwar jekk kienx sehh ksur tad-dritt ghal smigh xieraq a tenur tal-artikoli kostituzzjonali u konvenzjonali fuq citati.

9. Ir-riorrent jispjega li kemm il-Qorti tal-Magistrati kif ukoll il-Qorti tal-Appell Kriminali, kienu ghamlu zball legali meta fil-piena imposta fuqhu applikaw erronjament it-tieni proviso tas-subinciz [2] tal-Artikolu 22 tal-Kapitolu 101. Ukoll, il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet strahet fuq zball ta' fatt li ma kienx jezisti. Isostni li b'hekk sar nuqqas serju tal-amministrazzjoni tal-gustizzja fil-konfront tieghu bir-rizulta li giet imposta piena aktar oneruza minn dik li kellu jinghata.

10. In sostenn tat-tezi tieghu r-riorrent jislet dak li qalet il-Qorti Ewropea fis-sentenza tagħha tal-21 ta' Jannar 1999 fl-ismijiet **Garcia Ruiz v. Spain** fejn gie osservat li veru li mhux il-kompli tagħha li tezamina zbalji ta' fatt jew ta' ligi magħmula mill-qrati nazzjonali, izda dan sakemm ma jkunx sehh ksur tad-drittijiet fondamentali protetti taht il-Konvenzjoni.

11. Jispjega li, ghall-osservazzjoni magħmula mill-ewwel Qorti li r-riorrent kien naqas milli jqajjem l-aggravju tieghu fl-istadju tal-appell dwar il-post fejn kien instab fil-pussess tad-droga, hu fil-fatt kien qajjem dan l-ilment meta oggezzjona ghall-piena eccessiva li kienet inghatatlu bhala konsegwenza tal-applikazzjoni tat-tieni proviso fuq indikata. Ir-

rikorrent jghid li fid-dawl tal-gurisprudenza tal-Qorti Ewropea, Qorti Kostituzzjonalistici kellha l-obbligu li tinvestiga l-mod kif gew ezaminati x-xhieda u s-sottomissjonijiet mill-qrati ordinarji; izda f'dan il-kaz dan ma sarx mill-ewwel Qorti. Hu jghaddi sabiex jagħmel diversi osservazzjonijiet ta' kif id-dritt tieghu għal smigh xieraq gie lez fil-proceduri kriminali kontra tieghu u jagħmel referenza kemm ghall-gurisprudenza tal-qrati tagħna u wkoll dik tal-Qorti Ewropea sabiex juri li hu m'għandux ibati bhala rizultat tan-nuqqasijiet fl-apprezzament tal-provi.

12. L-intimat l-Avukat Generali fit-twegiba tieghu għal dan l-aggravju qabel xejn jagħmel referenza għas-sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati u tal-Qorti tal-Appell Kriminali, u jerga' jtendi li ma kienx jaqa' fil-kompli tal-qrati b'setgħa kostituzzjonalistici u konvenzjonalistici li jikkonsidraw allegati zbalji tal-qrati l-ohra izda xogħolhom kien li jistħarrgu allegat ksur tad-dritt fondamentali. Hekk kien l-insenjament tal-qrati tagħna u wkoll tal-Qorti Ewropea. Wara kollo, kif ukoll osservat l-ewwel Qorti, ir-rikorrent kien naqas milli jressaq l-aggravju tieghu dwar il-post fejn instab fil-pussess tad-droga quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali, izda dik il-Qorti ma waqfitx hemm, u ghaddiet sabiex ikkonsidrat fil-mertu l-allegazzjoni tar-rikorrent b'mod li xtarret il-provi li tressqu quddiem il-Qrati Kriminali u wkoll il-konkluzjonijiet ta' dak li kien qed isostni r-rikorrent, jigifieri li hu ma kienx qed jittraffika d-droga fil-hin li nqabad u gie arrestat. Għalhekk il-Qrati Kriminali

ma setghux jaslu ghal konkluzjoni ghajr dik li waslu ghaliha. L-intimat l-Avukat Generali mbagħad jislet dik il-parti tas-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati fejn sar apprezzament tal-fatti minn dik il-Qorti u waslet ghall-konkluzjoni li mill-provi kien jirrizulta li r-rikorrent ma kien qed jghid il-verita`. Jissenjala wkoll li l-istess rikorrent ma kien ressaq l-ebda prova li setghet twaqqa` l-provi tal-prosekuzzjoni fir-rigward. Jagħlaq billi jghid li minn dan kollu ma kien jirrizulta l-ebda nuqqas min-naha tal-Qrati Kriminali.

13. Din il-Qort taqbel mas-sentenza appellata u tosserva li l-ewwel Qorti waslet għal konkluzjoni tajba wara li kienet xtarret sew il-provi li tressqu quddiem il-Qorti tal-Magistrati fid-dawl ta' dak li kien qed jilmenta minnu r-rikorrent, jigifieri ksur tad-dritt tieghu għal smigh xieraq. Dik il-Qorti, minkejja li osservat li r-rikorrent ma jghidx taht liema dispozizzjoni ta' dawn iz-zewg artikoli jaqa` l-ilment tieghu, sahansitra kkonsidrat il-provi kollha qabel ma waslet ghall-konkluzjoni li fil-proceduri kriminali kontra r-rikorrent ma kienx sehh ksur tad-dritt tieghu għal smigh xieraq. L-ewwel Qorti irrilevat li l-ilment tar-riorrent kien dwar kif il-Qorti Kriminali u wkoll il-Qorti tal-Appell Kriminali nterpretaw il-ligi u erogaw il-piena u sahansitra kien sar zball fattwali minn din tal-ahħar. Ikkonsidrat dak li qalet il-Qorti Ewropea u wkoll il-gurisprudenza tal-qrati tagħna u sahansitra icċitat silta mill-ktieb tal-awturi **Harris, O'Boyle & Warbrick** bl-isem Law of the European Convention on Human Rights, u sabet li dak

li qed jitlob ir-rikorrent minnha fir-rikors promotur tieghu kien proprju li tiftah il-mertu tal-proceduri kriminali u ssib li kien hemm zbalji fattwali u wkoll enunzjazzjoni hazina tal-ligi. L-ewwel Qorti hawn tirrileva li ma kienx il-funzjoni tagħha li ssewwi ‘zbalji’ tal-qrati ordinarji jekk mhux f’kaz ta’ sejbien ta’ ksur tad-dritt fundamentali. Dan jingħad sew u din il-Qorti tissenjala li l-ewwel Qorti setghet waqfet hawn fid-decizjoni tagħha ghax hi gurisprudenza kostanti ta’ din il-Qorti li, kif sewwa tghid l-ewwel Qorti, qorti b’setgha li tilqa’ quddiemha u tiddeciedi lmenti ta’ natura kostituzzjonali jew konvenzjonali m’għandhiex tidhol f’filmenti dwar jekk il-qrati ordinarji ddecidewx sew skont il-ligi jew skont il-fatti quddiemhom għaliex altrimenti dan ikun ifisser li xogħolha nbidel għal dak ta’ qorti tat-tielet jew tar-raba’ istanza. Hu biss meta lmenti bhal dawn huma l-bazi għal allegat ksur ta’ dritt fondamentali li għandhom jigu kkonsidrati.

14. Fil-kaz odjern ir-rikorrent jagħmel tentattiv dghajnej biex jorbot l-ilmenti tieghu ta’ ‘zbalji’ mill-Qrati Kriminali ma’ ksur tad-dritt tieghu ta’ smigh xieraq. Sahansitra, kif tghid l-ewwel Qorti, lanqas ma jagħmel car fuq liema dispozizzjoni tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni hu qed isejjes l-ilment tieghu ta’ ksur. Din il-Qorti tikkondivid i-r-ragunament tal-ewwel Qorti li osservat li fil-kaz odjern ma jirrizultax li r-rikorrent ressaq l-ilment tieghu ta’ zball quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali fejn hu ressaq biss aggravju fuq il-piena li fil-fehma tieghu kienet wahda harxa u esagerata. Inoltre jirrizulta car li r-rikorrent quddiem din

il-Qorti jiprova jsewwi n-nuqqas tieghu billi jghid li l-izball magħmul mill-Qorti tal-Magistrati kien wassal għal piena harxa u esagerata fil-konfront tieghu, izda in mankanza ta' aggravju car fir-rigward tal-allegat zball, din is-sottomissjoni hija legalment insostenibbli. B'hekk sewwa qalet l-ewwel Qorti, li meta l-Qorti tal-Appell Kriminali kkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati, hi kienet semplicement ikkonfermat dik il-parti tas-sentenza li ma kinitx giet appellata u b'hekk ma kissret l-ebda dritt tar-rikorrent.

15. Għaldaqstant din il-Qorti ma ssibx li l-aggravju tar-rikorrent hu gustifikat u għalhekk tichdu.

Decide

Għar-ragunijiet premessi tiddeciedi dwar l-appell tar-rikorrent billi tichdu filwaqt li tikkonferma s-sentenza appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjez taz-zewg istanzi huma a karigu tar-rikorrent.

Joseph Azzopardi
Prim Imħallef

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Noel Cuschieri
Imħallef

Deputat Registratur
rm